

Teaching Guide						
Identifying Data				2023/24		
Subject (*)	Assessment of Developmental Disorders		Code	652G04017		
Study programme	Grao en Logopedia					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	2nd four-month period	Second	Obligatory	6		
Language	Spanish					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Psicoloxía					
Coordinador	Díaz Freire, Fátima María	E-mail	fatima.diaz@udc.es			
Lecturers	Botana Lois, Iria Díaz Freire, Fátima María	E-mail	iria.botana@udc.es fatima.diaz@udc.es			
Web						
General description	A materia pretende introducir os procedementos de avaliación e diagnóstico logopédico nas alteracións do desenvolvemento de base evolutiva, incidindo na caratización do perfil lingüístico e comunicativo asociado as mesmas e as claves para a anclaxe dos programas de intervención.					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A10	Realizar a avaliación das alteracións da linguaxe nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por deprivación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B3	Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.
B4	Aprender a aprender.
B6	Capacidade de adaptarse aos cambios.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B13	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B17	Saber expresarse en público.
B20	Ter iniciativa e espírito emprendedor.
B21	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B23	Traballar de forma colaborativa.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico A8		A8	B1 C1
Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación A9		A9	B2 C3
Realizar a avaliación das alteracións nos trastornos da comunicación, do fala e da linguaxe asociados a deficiencia mental, aos trastornos do espectro autista, á parálisis cerebral e ás plurideficiencias A10		A10	B3 C4
Redactar un informe de avaliación logopédica A11		A11	B4
Acceso, seleccion e gestion das fontes de información relevantes para prácticas profesionales B1			B6
			B7
Aplicar un pensamento crítico. Ióxico e creativo B2			B11
Apreciar as distintas manifestacións da diversidad B3			B13
Aprender a aprender B4			B16
Capacidade de adaptarse aos cambios B6			B17
Capacidade de análise e síntese B7			B20
Comportarse con ética e responsabilidade social como ciudadán e como profesional B11			B21
Coñecer e manexar as novas tecnologías da información e da comunicación B13			B23
Resolver problemas de forma efectiva B16			
Saber expresarse en público B17			
Ter iniciativa e espíritu emprendedor B20			
Tomar decisiones con autonomía e responsabilidad B21			
Traballar de forma colaborativa B23			
Expresarse correctamente tanto de forma oral como escrita nas lingüas oficiais da comarca autónoma C1			
Utilizar as ferramentas básicas das tecnologías da información e da comunicación (TIC) necesarias para o ejercicio do seu profesion e para a aprendizaxe ao longo da súa vida C3			
Desenvolverse para o ejercicio dunha ciudadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común C4			

Contents

Topic	Sub-topic
1.Metoloxía de evaluación e diagnóstico logopédico	1.1.Concepto de evaluación 1.2 Modelos de evaluación 1.3.Procedimiento de evaluación 1.4.Concepto de diagnóstico
2.Objetivos da evaluación logopédica	2.2 Evaluación da lingüaxe 2.2.1Fonética-fonología 2.2.2Morfosintaxe 2.2.3Léxico-semántica 2.2.4Pragmática 2.3 Evaluación das variables extralingüísticas 2.4 Evaluación do contexto 2.5 Evaluación dos recursos
3.Técnicas e instrumentos de evaluación	3.1.Anamnesis 3.2.Prueba estandarizadas 3.3. Prueba no estandarizada 3.4. Rexistros de observación 3.5. Contexto de evaluación
4. Elaboración de informes	4.1. Tipo informes 4.2. Proceso de elaboración: interpretación e conclusiones
5. Evaluación nos trastornos de base evolutiva	5.1. Alteraciones fonético-fonológicas 5.2. Alteraciones a lingüaxe na Discapacidad intelectual. 5.3Alteraciones del lenguaje en Autismo 5.4 Alteraciones en los Trastornos Generalizados del Desarrollo (TGD) 5.5 Alteraciones del lenguaje en Parálisis Cerebral 5.6 Retrasos da Lingüaxe 5.7 Alteraciones en Plurideficiencias

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Introductory activities	A8 A9 A10 A11 B7 C1	6	0	6
Guest lecture / keynote speech	A8 A9 A10 B2 B3 B7 B11 C4	21	0	21
Oral presentation	B7 B13 B17 C1 C3	18	0	18
Multiple-choice questions	A8 A9 A10 B2 B7 B16 C4	2	38	40
Student portfolio	B1 B7 B23 C1 C3	0	12	12
Case study	A8 A9 A10 A11 B2 B4 B6 B7 B20 B21	27	24	51
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Introductory activities	Actividades que se llevan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino - aprendizaje a fin de conocer las competencias, los intereses y las motivaciones que poseen los estudiantes para el logro de los objetivos que se pretenden alcanzar, vinculados a un programa formativo.

Guest lecture / keynote speech	A docente fará a exposición dos temas favorecendo a interacción co alumnado. Os estudantes farán a exposición da información complementaria que deberán buscar, ampliando o seu coñecemento.
Oral presentation	1- O resumo, a síntesis dos temas explicados na sesión magistral. 2-Expoñerán a información complementaria.
Multiple-choice questions	Realizan un exame tipo test no que as preguntas terán entre 3 - 4 opcións de resposta sendo soamente una a válida. No mesmo os errores penalizarán.
Student portfolio	Elaborárase un dossier de test de evaluación da lingüaxe que incluirá a elaboración de ficha técnica das probas más utilizadas polos profesionais da Logopedia
Case study	O estudiante sitúase ante un caso de evaluación e deberán ser capaces de realizar un procedimiento de evaluación completo no que se inclúa a decisión de que probas utilizar a corrección e interpretación das mesmas, a elaboración dun informe de evaluación e a exposición e defensa das mesmas.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Introductory activities	
Case study	Os alumnos dispondrán de atención personalizada para as actividades indicadas. Leváse a cabo no aula ou no despacho da docente. Igualmente podrán recibirla a través de otras vías (teléfono, email, Moodle).
Oral presentation	
Multiple-choice questions	
Student portfolio	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A8 A9 A10 A11 B2 B4 B6 B7 B20 B21	O estudiante sitúase ante un caso de evaluación e deberán ser capaces de realizar un procedimiento de evaluación completo no que se inclúa a decisión de que probas utilizar a corrección e interpretación das mesmas, a elaboración dun informe de evaluación e a exposición e defensa das mesmas.	30
Oral presentation	B7 B13 B17 C1 C3	Valorárase o coñecemento do tema, concepto ou feito que se expón así como a corrección da lingüaxe emplegada	20
Multiple-choice questions	A8 A9 A10 B2 B7 B16 C4	Realizárase un exame tipo test con preguntas de 3 ou 4 opcións de resposta sendo unha soa a válida. Restan errores.	40
Student portfolio	B1 B7 B23 C1 C3	Valorárase a elaboración de ficha técnica dos test de evaluación da lingüaxe más utilizados en Logopedia.	10

Assessment comments

Teranse en conta dúas opcións de avaliación en función da asistencia ou non ás clases interactivas:

Opción A. Alumnado que asiste ás clases expositivas e interactivas (> 80% de asistencia)

Será necesario ter acreditada unha asistencia de polo menos o 80%.

A cualificación do alumnado asistente engloba os seguintes apartados: Estudos de casos (30%), portafolio (10%),

presentación oral(20%) e proba de resposta múltiple (40%). para superar a asignatura a nota ha de ser

5, valorándose todos os apartados.

Opción B: Alumnado que NON asiste ou ten unha asistencia ás clases interactivas (< 80% de asistencia)

- A nota final será a nota media do exame e do caso práctico nunha proporción de 60%(exame) 40% caso práctico.

Opción C: O alumnado que, tendo recoñecida a DISPENSA ACADÉMICA (solicitude previa na Administración do centro)- tal como se establece na "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dos estudiantes de grao e mestrado universitario na Universidade daCoruña" (aprobada en Consello de Goberno de 28 de xuño de 2016)-, terá que asistir a unha titoría na que concretar a porcentaxe de asistencia mínima e as metodoloxías de avaliación.

ESPECIFICACIÓNS:

Segundo establecen as "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario" (aprobada o 19/12/2013 e modificada o 30/04/2014) no Art.

21.2: Considerarase como ?Non presentado? (NP) a aquel estudiante que, estando matriculado na materia, non concorra ás distintas actividades de avaliación que se establecen para o curso académico. Así, será cualificado como ?Non presentado? cando:

- a) Non complete o proceso de avaliación continua, nas condicións que figure na guía docentes, ou
- b) Non se presente á proba do período oficial de avaliación.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometía: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario".

Sources of information

Basic	<p>- Puyuelo Sanclemente, M.; Rondal, J.A.; H.Wiig, E. (2002). Evaluación del lenguaje. Barcelona. Masson</p> <p>- Sos Abad, A.; Sos Lansac, M.L. (1997). Logopedia práctica. Madrid. Escuela Española</p> <p>- Peña - Casanova, J. (2002). Manual de Logopedia. Barcelona. Masson.</p> <p>- () .</p> <p>- Moreno, J.M; García - Baamonde, Ma.E. (2005). Guía para la evaluación del lenguaje. Madrid. CCS</p> <p>Puyuelo Sanclemente, M., Rondal, J. A. H., & Wiig, E. (2002). Evaluación del lenguaje. Masson. Sos Abad, A., & Sos Lansac, M.L. (1997). Logopedia práctica. Escuela Española. Peña-Casanova, J. (2002). Manual de Logopedia. Masson. Moreno, J. M., & Garciá-Baamonde, M. E. (2005). Guía de recursos para la evaluación del lenguaje. CCS. Aguilar-Mediavilla, E. & Igualada, A. (Eds) (2019). Dificultades del lenguaje en los trastornos del desarrollo. Editorial UOC. Barbero García, M.I., Vila Abad, E., y Holgado Tello, F.P. (2015). Psicometría. Sanz y Torres. Fernández-Ballesteros, R. (2013). Evaluación psicológica: conceptos, métodos y estudio de casos. Pirámide. Quintanilla-Cobián, L., García-Gallego, C., Rodríguez-Fernández, R., Fontes de Gracia, S., & Sarriá-Sánchez, E. (2019). Fundamentos de investigación en Psicología. Universidad Nacional de Educación a Distancia.</p>
Complementary	Colom, R., Karama, S., Jung, R. E., & Haier, R. J. (2010). Human intelligence and brain networks. Dialogues in Clinical Neuroscience, 12(4), 489. Colom, R., & Román, F. J. (2018). Enhancing intelligence: From the group to the individual. Journal of Intelligence, 6(1), 11. Protzko, J., & Colom, R. (2021). A new beginning of intelligence research. Designing the playground. Intelligence, 87, 101559.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Se recomienda cursar la asignatura "Alteraciones de Base Evolutiva" Recomendase cursar a asignatura "Alteracions de Base Evolutiva". Se recomienda el envío de los trabajos por vía telemática y de no ser posible, no utilizar plásticos, elegir la impresión a doble cara, emplear papel reciclado y evitar imprimir borradores. Se debe hacer un uso sostenible de los recursos y prevenir impactos negativos sobre el medio natural. Se debe tener en cuenta la importancia de los principios éticos relacionados con valores de sostenibilidad en los comportamientos personales y profesionales. Se incorporará la perspectiva de género. Se facilitará la plena integración del alumnado que por razones físicas, sensoriales, psíquicas o socioculturales, experimenten dificultades a un acceso adecuado, igualitario e provechoso a la vida universitaria Recomendase os envios dos traballos telemáticamente e de non ser posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a doble cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Debese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Debese ter en conta dos principios éticos relacionados cos valores de sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Deberase incorporar a perspectiva de xénero (usarase linguaxe non sexista, bibliografía de autores/as de ambos os性os, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas?) Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.